

JEOLOJİK KORUMA, JEOPARK VE JEOTURİZM KAVRAMLARININ ALGILANMASI KONULARINDA ALAN ÇALIŞMASI (KIZILCAHAMAM, ANKARA)

**Dilber Ulaş¹, Nizamettin Kazancı^{2,3}, Sonay Boyraz^{2,3}, Onur T. Yücel^{2,3},
Özgür Yedek^{2,3}, Mustafa Baykara^{2,3}, Muzaffer Eker⁴, Necip Mülazımoğlu³,
Yaşar Suludere³, Münevver Kazancı², Nurhan Koçan⁵, Gökhan Koçak⁶ ve Bekir Taştan⁷**

¹ Ankara Üniv. S.B.F. İşletme Bölümü, ulas@politics.ankara.edu.tr;

² Jeolojik Mirası Koruma Derneği,

³ Ankara Üniv Müh. Fak. Jeoloji Müh. Bölümü

⁴ Jeopark Koordinasyon Merkezi, Kızılcahamam,

⁵ Ege Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, ⁵ Ege Üniv. Ziraat Fak. Peyzaj Mimarlığı Bölümü ,

⁶ Doğa Gezileri Rehberi

⁷ Karabük Üniv. Edebiyat Fak. Coğrafya Bölümü

Kızılcahamam-Çamlıdere Jeoparkı Ankara Valiliği öncülüğünde kurulmaya çalışılan, ülkemizin ilk yarı resmi jeolojik koruma, jeoturizm ve doğa eğitim alanıdır. İlk ünitesi Temmuz 2010'da ziyarete açılmıştır. Jeopark çalışmaları başlangıçtan bu yana Ankara Üniversitesi ile Jeolojik Mirası Koruma Derneği-Jemirko'nun bilimsel ve yönetsel, Kızılcahamam ve Çamlıdere yerel yönetimlerinin lojistik destekleri ile yürütülmektedir. 2009'dan bu yana jeopark kurulmasının faydaları, yöre ekonomisine olası katkıları, mevcut jeositlerin bilimsel önemleri, koruma stratejileri üzerine Kızılcahamam ve Ankara'da çok sayıda çalıştay, konferans, eğitim semineri, odak grup çalışması vb toplantılar yapılmış, bunlara ilave olarak değişik boyutlarda beşbin adet afiş, üçbin adet broşür bastırılıp dağıtılmıştır. Hemen öncesinde "Soğuksu Milli Parkı ve Çevresindeki Jeositler" konulu, yörenin jeolojik zenginliklerini anlatan kitap ilgili kurum tarafından ücretsiz verilmektedir. Jeopark için internet sayfası açılmış, ayrıca ilgili kurumların internet sayfalarında devamlı tanıtımlar yapılmaktadır. Bunların sonucu olarak, Kızılcahamam-Çamlıdere Jeoparkı'na çoğunluğu okullardan olmak üzere bireysel veya gruplar halinde, yoğun bir ziyaret söz konusudur. Bu konularda daha ileri çalışmalar ve yeni yatırımların yönlendirilmesi için yöre halkının yaklaşımlarını öğrenme ihtiyacı doğmuş ve bu amaçla "farkındalık araştırması" yapılmıştır. Bütün tanıtım ve eğitim faaliyetlerine karşılık jeolojik koruma, jeopark ve jeoturizm kavramlarının yöre halkı tarafından nasıl ve ne ölçüde algılandığının bilinmesi, benzer başka çalışmalara da veri teşkil edebilecektir. Çünkü araştırmanın yapıldığı Kızılcahamam eğitim, ekonomik gelir, sosyal yapı vb konularda ülke ortalamasını temsil edecek durumdadır. Araştırma, çoğunluğu beşli Likert yöntemine göre hazırlanmış 50 soruluk bir anketin 20 yaş üzeri 272 kişi ile yüz yüze görüşülmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Uygulama sırasında katılımcılara gerekli açıklamalar yapılmış, anlaşılmayan terim, kavram, ifade bırakılmamış, görüşme süresi 30-90 dakika arası olmuştur. Ayrıca, anket sonuçları ile karşılaştırmak üzere, her birine aynı iş kolundan 8-12 kişinin katıldığı, altı adet "odak grup toplantısı" yapılmıştır. Bu ikinci grup çalışmalara 58 kişi katılmış, verilen cevaplar sözlü ve yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Araştırmanın sonuçları, yöre halkının bu tür faaliyetlere sempati ile baktığını, uygulamalara katılabilecek olmaktan heyecan duyduğunu, ancak, şaşırtıcı derecede, yüz yüze olmayan tanıtım faaliyetlerinin amacına ulaşmadığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Jeolojik koruma, jeopark, jeoturizm, farkındalık araştırması, Kızılcahamam Çamlıdere Jeoparkı, çevre, doğa koruma.

FIELDWORK ON THE PERCEPTION OF THE CONCEPTS OF GEOLOGICAL CONSERVATION, GEOPARK AND GEOTOURISM (KIZILCAHAMAM, ANKARA)

**Dilber Ulaş¹, Nizamettin Kazancı^{2,3}, Sonay Boyraz^{2,3}, Onur T. Yücel^{2,3},
Özgür Yedek^{2,3}, Mustafa Baykara^{2,3}, Muzaffer Eker⁴, Necip Mülazımoğlu³,
Yaşar Suludere³, Münevver Kazancı², Nurhan Koçan⁵, Gökhan Koçak⁶ and Bekir Taştan⁷**

¹ Ankara Üniv. S.B.F. İşletme Bölümü, ulas@politics.ankara.edu.tr;

² Jeolojik Mirası Koruma Derneği,

³ Ankara Üniv Müh. Fak. Jeoloji Müh. Bölümü

⁴ Jeopark Koordinasyon Merkezi, Kızılcahamam,

⁵ Ege Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, ⁵ Ege Üniv. Ziraat Fak. Peyzaj Mimarlığı Bölümü ,

⁶ Doğa Gezileri Rehberi

⁷ Karabük Üniv. Edebiyat Fak. Coğrafya Bölümü

Kızılcahamam – Çamlıdere Geopark is the first semi-official geological conservation, geotourism and nature education field founded under the leadership of Ankara Governorship. The first unit was opened to visit in July, 2010.

Since the beginning of geopark studies, scientific and administrative support of Ankara University and Association for the Conservation of the Geological Heritage; logistic support of the local managements of Kızılcahamam and Çamlıdere have been conducted. Since 2009, many meetings such as workshop, conferences, education seminars, focus group studies etc. have been conducted in Kızılcahamam and Ankara upon the advantages of foundation of geopark, their support on local economy, scientific importance of current geosites, protection strategies; in addition to this, 5000 posters, 3000 brochures in different sizes were published and distributed. Just before that; the book which is based on “The Geosites in Soğuksu National Park and Vicinity” and tells the geological richness of the area are handed out free. A web page was created for geopark, moreover advertisements are frequently being given on the web page of related institutions. As a result of this, there are intense visits to Kızılcahamam – Çamlıdere Geopark individually or in groups, most of them being by schools. In order to direct advance studies and new investments on these issues; the need for learning the approach of local people was felt and for this reason “awareness search” was conducted. With all these advertisement and education activities; knowing the level of how and how much the concepts of geological protection, geopark and geotourism are considered by local people will form database to similar studies. Kızılcahamam where the study was carried out represents the average of country in the issues such as education, economic income, social structure etc. The study was conducted with 50 questions, most of which were prepared according to 5 point Likert type scale; with the interview of 272 people over 20 years old. Necessary explanations were given to participants during the application, there was no concept, term, statements left unexplained, and the duration of interview was between 30-90 minutes. Moreover, in order to compare survey results, “focus group meeting” was carried out with each person included in each business-line together with 8-12 people. 58 people participated in this second group studies, given answers were recorded as verbal and written. The results of the study show that local people care about such kinds of activities, feel enthusiastic about participating into practices, however; surprisingly, advertisements which are not face-to-face attain its aim.

KEY WORDS: GEOLOGICAL CONSERVATION, GEOPARK, GEOTOURİSM, AWARENESS SEARCH, KIZILCAHAMAM ÇAMLIDEREGEOPARK, ENVIRONMENT, NATURE.PROTECTION.